

Szerkesztőség:

II-ik kerület 460. házszám,
hová a lap szellemi részét
illető közlemények kül-
dendők.

Kéziratok vissza nem
adatnak.

ABONY

Kiadóhivatal:

SZERDAHELYI JÁNOS
könyvnyomdája, hová az
előfizetési pénzek, a hirde-
tések és ezeknek díjai, va-
lamint a felszólamlások kül-
dendők.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP. — MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Helyben házhoz hordva és vidékre küldve egész
évre 8 korona, fél évre 4 korona, negyed évre
2 korona. Egyes szám ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő:
TEMESKÖZY GERZSON.

Főmunkatársak:
VEVERÁN ISTVÁN. VÉLI MIKSA.
Kiadótulajdonos: SZERDAHELYI JÁNOS.

Hirdetmények,

nyiltterek, valamint hirdetési díjak, közvetlen a kiadó-
hivatalhoz küldendők. Nyilttér szá 1 korona.

A fürdő kérdéséhez.

(T. G.) Előző számunkban közéletünk
egyik kiváló alakja penditette meg az esz-
mét egy fürdő létesítése tárgyában.

Nem hiszek Abonyban egyetlen embert,
a ki azt mondaná ez életre való intéz-
ményre, hogy „mineka”, — azonban le-
hetnek; mert bizony a kik nem röstellenek
egy kis fáradságot venni maguknak bele
tekinteni közállapotaink intézésébe, az azo-
kat mozgató petyhüdt rendszerbe, hát bizony
nem találja képtelenségnek még azt sem,
ha bármi féle haladásra irányuló lendület-
nek meg kell törnie ama nagy foku in-
dolencián, mely korunkat ez idő szerint
jellegzi, sőt azon sem kell csudálkozni, ha
ily dolgok kivitelénél ellenségek is tá-
madnak.

Mért hiszen közügy, közérdek, közjó,
közoktatás, közegészség, közrendészet, köz-
akarat, ma napság ezek már csak fogal-
mak, üres frázisok, mi az ördögnek is
ezek a szavak . . . tettek nélkül.

A földolog, hogy anyagi érdekeinket
legyezzessük, de nem ám a közérdekek
tekintetében, hanem egyéni szempontból.

A jól táplált testten álló fő minek

gondolkozzék másokért, a szegény ember
minek töprenkedjék családi körén kívül
eső dolgok fölött.

Sok föld, jó fizetés, jó napszám!

Ezek azok a dolgok, melyek a mai
kor egyéneit tetőtől talpig befolyásolják,
eszét, szívét, lelkét elfoglalják. lassan meg-
kövesítik és érzéketlenné teszik a legpriva-
tívabb idealizmus iránt, képtelenné formál-
ják oly cselekményekre, melyek a közszel-
lemet a közérdek szolgálatára is irányítják.

Lehet, hogy túl sötéten festek, hogy
csak én látom ily komoran a közviszonyo-
kat, de ki annyi figyelmet fordít a hazai
sajtónak a közügyek terén mind sürűbben
s mind élesebben hangzó megnyilatkozására,
mint a mennyire nekem arra alkalmam van,
— bizonyára sokban igazat fog nekem
adni.

De hát ezek csak úgy általánosságban
voltak mondva.

Hanem azért sajnosan kell tapasztal-
nunk nálunk is, hogy azok, akik rátermett-
ségüknél, általános műveltségüknél, ügy-
buzgalmuknál és emberbaráti érzelmeiknél
fogva hivatva vannak közügyeink intézésére,
társadalmi állásuknál fogva úgy szét van-
nak tagolva, hogy összműködésük alig le-

hetséges, de semmi esetre sem állhat arány-
ban a kifejtett buzgalommal, jóakarattal,
ügyyszeretetükből folyó cselekvésükkel.

De hát ezen segíteni ez időszerint nem
lehet, ennek a társadalmi kérdésnek a sike-
res megoldása az újabb generáció feladata
leend.

Szerintem tehát mindaddig, míg társa-
dalmunk megfelelően át nem alakul, míg
ki-ki társadalmi állásához, műveltségéhez és
egyéni tisztességéhez mérten el nem helyez-
kedhet s ez által egyenletesen, erősen hul-
lámzó közakarat létre nem jön, addig a köz-
intézmények létesítésére irányuló eszmék
csak összevissza, zavarosan lóbbálóznak, ka-
varognak, mint a visszafelé paskolt vízáram-
lat, mely az ő rendes medrétől kiszorított.

Nem hiszem tehát, hogy egy közfürdő
részjegyek kibocsátásával, a költségeknek
ily módon leendő összehozásával lehetne
létesíteni.

Nem, egyrészt a fentebbiek szerint fenn-
forgó akadályok miatt, nem pedig másrészt
azért, mert Abony város közönsége irtózik
minden fajta szövetkezeti dologtól, nagyon
is a szájában van még a husvágási szö-
vetkezetnek, meg a másik szövetkezetnek
keserü utóíze.

TÁRCZA.**Mikor nyiló virág . . .**

Mikor nyiló virág hajolt rám,
Egy édes arcz, az én anyám,
Gyermekreménytől ittasodva
Csüggöttem szózatosszaván;
Mesélt nekem anyaszerelemre
Csodás boldogságról sokat,
Hol hir, dicsőség, fényes csillag
Sugára int, lobog, fogad!

Mesélt — s az én szívem reménnyel
Megtelt, mint lombbal a bokor,
Anyám szemébe' menny derüje,
Egünk se volt felhős, komor;
Mesélt, szava csengett fülemben
S rajongva lázban égtem én:
Virág, dal, hir, szerenese s mindez
Enyém, egészen az enyém!

Kerestem álmaim világát,
Fürkészttem a mesék honát;
Meg is találom, hogy ha ő jön
Velem s kezével fog át,

De elmosódott mind az álom
S nekem csak kis zugom maradt,
Hol megsirathatom anyámat,
Ki réges rég a föld alatt! . . .

Lévay Mihály.

Mári utolsó kívánsága.

Irta: Cs Guits Matild.

(Folytatás.)

Addig dicsérgette a jó Mária az urát, hogy
Kata megirigyelte, megkivánta azt s nem riadt
vissza attól a büntől, hogy elesábitsa testvérétől
a férjét. Alig fordult ki Mari a szobából, Kata
odatelepedett sógora ölébe és elhalmozta azt olyan
hizelgő szavakkal, olyan ingerlő becézgetésekkel,
a minőt Andris az ő szemérmes, becsületes fele-
ségétől sohasem tapasztalt. Nem került bele két
hét András égett a bünös gerjedelemtől, megfe-
ledkezett esküjéről és a gonosz Kata lett
mindene.

Egyszer Mari rajtakapta őket a szerelmes-
kedésen.

— Te! te! te! — rebegte a megrémült
asszony — pusztulj a házamtól a mit bepiszkol-
tál! megrontottál, a mibe sántát telepítettél! Pusztulj innét, mert elfeledem, hogy testvérem vagy és csufot teszek rajtad!

Kata csak mosolygott, könnyelnü, gnyos
kifejezéssel és odahúzódott sógora háta mögé.

— Ez nem! Te fogsz elpusztulni a háztól,
ha eszeden nem leszel! Ha már ennyit tudsz,
tudd meg azt is, hogy e nélkül már én nem él-
hetek!

És karjai közé fogta a vigyorgó leányt.

— Andris! Édes jó uram! — tette össze
két kezét imádságra a szegény asszony — hát
engem üzöl el a háztól! Gyermekeid szülőjét?
Engem, a ki tiz álló évig osztottam búdban, bá-
natodban, igaz, hűséges szívvel?

— Nem üzlek el, itt maradhatok, de ebbe
az izébe . . . istóriába bele kell törődnöd! —
kereste a szót Andris zavartan, szemlesütve. —
Hanem Katát nem szabad egy szóval sem illetned,
bántanod, mert Katáért embert ölök! — kiálto-
zott András neki bátorodva, kitüzesedett ábrá-
zattal.

— Nem! Nem! Nem! Egy perczig sem
ezzel a kigyóval egy hajlék alatt! Válassz Ő,
vagy én?

— Hát Kata! Lehet is itt más választás.

— Akkor Isten áldja meg kigyelmedet,
Molnár András! — szólt nyugodt szomorúság
hangján. Gyermeked készüljete, mink me-
hetünk.

A síró gyermekek készségesen simultak any-
jukhoz, de Molnár András elrángatta őket.

Egy fürdőnek a létesítése — szerény nézetem szerint — csak kétféleképp lehetséges; vagy a község csinálja meg, mint ahogy Czepléden megcsinálta a város, — de hát ennek nagy akadálya az új városháza építtetése, mely teljesen kimeríti a község anyagi erejét, vagy pedig összeáll 3—4 egyén, s megcsinálja üzleti szempontból.

Mindegy volna az, akárhogy volna, csak . . . volna.

Evviva!

Ez a dallamos szó, a mint szilaj harsánysággal tör elő ezer meg ezer ember melléből, maga a lelkesedés, maga az élet.

De az elmúlt vasárnapon halál járt a nyomában.

Ez történt: Monzában, az olasz uralkodócsalád nyaraló-helyén, egy torna-ünnep befejezése után, gyilkos golyó halálra váltotta Umberto-nak, a nemes koronás főnek, virágjában levő életét.

Ennek a megdöbbentő katasztrófának mi-csoda hangos, színes és örvendező volt a terepuma! A lelkesültség lángjában izzottak emberek, akik dagadó kebellet tolongtak a fellobogozott, virággal, lombbal díszített színhelyén a fiatalság ünnepének, ahol az államvédő erő tett próbát a biztató jövőről; az első katona, a király, miután örvendő szívvel üdvözölte az ifjú erőben kilövő fiatalságot, hívó lelkében a szép, nyugodt jövő reményével haladt a kocsijához. Körülötte zajlott az élet lármája, a levegőben harsogott az ezerszeres „Evviva!” s kendőlobogtatás, kalaplengetés közben a hullámzó tömeg rakétadörrenéseket hallott. De keveselte, mert csak hármat hallott, s zsiibongva várta a továbbiakat, hadd legyen öröme a nép tüzes lelkesedésében a nép atyjának, Umberto-nak, az olaszok szeretett királyának.

Szólhatott volna a rakéta, zúghatott az „evviva!“. Umberto már nem hallotta. Az megölte. Mert golyó volt a rakéta, hitvány ólomdarab, a mely egy bestia vadságától irányítva, megszakajtott a olasz király nemes szívét.

Egy emberformájú fenevad, aki egy megváltó hitbe vetett rajongásnak mondott ő üctől szolgáltni akarta, hazáját, honfitársait gyászba borította, veszedelembé döntötte Italia lakosságát, magát az államot, a mikor gyilkos mérénylettel megfosztotta bölcs vezetőjétől, áldott lelkű uralkodójától, a ki királyi kötelességét: népe boldogítását, országa jólétét minden alkalommal, minden nemes eszközzel szolgálta.

— Vissza! Biz ezeket el nem viszed! Ezek itt maradnak, nem eresztém téiben fagyban éhezni őket!

— Ne is add őket, Andriskám, mert én azoknak jó anyjuk leszek s nélkülök . . .

Tovább nem mondhatta Kata.

— Még a gyermekeimtől, véreimtől is meg akarsz rabolni, te zsvány! Te lélek vesztő sátán! Meghalsz most, belédfojtom a párát!

És a leányos természetű, karesu asszony rávetette magát a röhögő, nagytestű leányra; a másik pillanatban, mint pelyhet ragadta őt fel András vaskarja és szegény Mária a hideg, fagyos havon tért eszméletre.

Talán éppen ez járt az eszében Molnár Andrásnak is, mert felkapta karjaira hajtott fejét és kezeivel eltakarta füleit.

— Ó, jaj! Elég! Elég! Ne tovább! — csittgatta a lelkiismerete szavát.

Akkor is ilyen itéletidő volt, megfagyott a lehelet a levegőben, ilyen panaszosan zokogott a szél is, rázta az ablakot, söpörte a háztetőt, csakhogy akkor Molnár András nem érezte, két puha, meleg kar ölelte át az üresen maradt hitvesi ágyban, a szél sivítását pedig tulesattogták Kata szenvedélyes csókjai. Nem gondolt arra sem, hogy az a szegény kilökött asszonyka vékony ruhácskájában, nagykendő nélkül ment a hideg éjszakában a falu másik végére.

Maga az a kép, a mely a merénylet színhelyén tárult a szem elé, tesz tanuságot arról a nagy szeretetről, arról a hű odaadásról, mely az olasz népet királyával szemben jellemezte. Egy olyan jelentéktelen ünnepen, mint a minő a vasárnapi volt, a lelkesedő szeretetnek olyan spontán módon való megnyilvánulása elegendő biztosítéka annak a szép viszonynak, amely az olasz nép lelkét uralkodójával összefűzte.

És ha kérdik: Hát e rút halál? Vajjon felelhet-e valaki is egyebet, mint hogy örültnek mondja a merénylet hajtó erejét?

Nem keressük: mi az oka annak a szegénységnek, annak a széthúzásnak és zavarnak, a mi Olaszországot gyöngíti, mert az kívül esik e szomorú témán. A kákn keresvén esonót, előbb érünk ezelt, mintha összefüggést keresünk az olaszországi viszonyok és a vasárnapi merénylet között.

Mert ismerjük, ha csak vázlatosan is, Brescinek, a merénylet szörnynek, élete futását, s nem kell nagy pszichológiai tudás ahhoz, hogy ennek az „ember“-nek ez a „tett“-e a maga valódiságában tünjék fel előttünk.

Zsvány módra tengette életét idgenben, a saját honfitársait zsarolta, szeretők karjaiban leszkott a veleszületett erkölcsössegről. Nincs ennél biztosabb út az anarchizmushoz, amely azonban csak üres cím ezeknek a végromlásba züllött Bresciknek, hogy — halhatatlanokká váljanak. Halhatatlanok lesznek örökre, ez való, de átkozott lesz még az emléküik is.

Az áldozatul esett Nemesnek emléke pedig mindörökre áldott lesz.

Szólészet köréből.

Válogatás és permetezés.

Szt.-Endrén előadta: Halász Lajos m. kir. szőlészeti és borászati felügyelő:

Válogatás. Mit is értünk mi tulajdonképen válogatás alatt? Válogatás alatt értjük ugy-e bár azon műveletet, a midőn mi mindazon hajtásokat, melyek nekünk meg nem felelnek, kimélet nélkül eltávolítjuk. Mert hiszen tudjuk ugy-e, hogy mi nemesak azon rügyekből, szemekből fogunk hajtást nyerni, melyet mi a metszés alkalmával a tökefejen hagyunk, hanem ugy a tökefej, mint a tökenyákból számos oly hajtást nyerünk, melyeket, ha mind meghagynánk nemesak előnyére nem, de határozott kárára lennének szőlőknek. Épen ezért bátran azt mondhatjuk, hogy a válogatás épen olyan fontos munka, mint a metszés. Mert azon hibákat, a melyeket elkövettünk a metszéssel, — az igaz, hogy a termés rovására, — még mindig helyre hozhatjuk mi a válogatással.

De azóta a virradat óta nem mer András az emberek szemébe nézni. Nagyerejű, módos ember volt, tartották tőle, nem merték szóval kérdőre vonni gyalázatos tettéért, de a mit el nem mondott szájuk, elmondta beesületes tekintetök és Andris pirulva sütötte le szeméit a legvéznább, legnyomorultabb ember előtt is.

Harmadnapra beállított hozzá saját édes testvére, Magda. Kisírt szeméit lesütötte és csukló hangon rebegte:

— Ruháért jöttem; adj egy ünneplő ruhát Máriának.

— Minek egyet? rivalt rá András mérgesen. — Vidd el mind egyszerre, aztán ne lábatlanokdjatok itt! Értetted?

— Ne feij nem jövünk többet. Nem kell annak több gunya, csak ez az egy, a mibe felötöztetjük a ravatalra.

— Meghalt? — kérdezte Andris, lelke mélyéig megdöbénve s mint egy vilámsujtott roskadt le a közelálló székre.

— Meg! . . . meg! — integetet Magda és kitört belőle a sirás. — Ugy halt meg, mint egy szent asszony, kibékülve veled, engem kért meg, hogy csókoljalak meg helyette . . . Azt is mondta, utolsó szava volt, hogy nekem hagyja árváit, nevellem fel! Hallod-e Andris, meg is teszem. Felnevellem őket szépen szeretettel, mintha az én szülöttem lennének; nekem ugy sincs gyermekem,

Ha már ennyire fontos munka ez a válogatás, ugy akkor, azt hiszem, nem lesz fölösleges nekünk mint szőlőtermelőeknek, ha azzal kissé tüzetesebben megismerkedünk.

Természetesen, földolog itt is, mint mindenfelénél, megludnunk azt, hogy hát tulajdonképen mikor is vegzendő ezen eljárás és hogyan?

A válogatást, bármily kedvező legyen is ránk nézve a tavaszi időjárás, azért soha se végezzük május hó 15-ike előtt. Miért? Azért, kérem, mert hiszen tudjuk, hogy a ravasz április hónapnál rendszeren ravaszabb szokott mindig lenni a május hónap az ő fagyos szentjeivel, a melyek pedig, mint az jómindayajunk előtt ismeretes, rendes körülmények között mindig május első felében szokták tiszteletüket tenni. Már most kérem szépen, ha mi szőlőinket május hó első felében válogattuk meg, ugy sokkal jobban kitették mi a meghagyott és általunk jónak talált hajtásainkat az ezen időben beállható fagyoknak, mintha vártunk volna vele azok elmulásáig. Természetesen, mert meglehet, hogy nekünk az előtört sok hajtásból, ha mi azokat a fagy előtt nem bántjuk, a fagy beállta esetén, talán épen azok fognak elpásztulni, melyeket a válogatás alkalmával ugyis eltávolítottunk volna, míg hi mi a fagy előtt végeztük a válogatást, ugy meg ezen re nehységünktől is elesünk, miután a fagy által esakis azon hajtásaink mehetnek tönk, melyeket már kiválasztottunk.

Viszont azonban nagyon helytelenül járnánk el akkor, ha mi a válogatás keresztülvitelét talán szent Orbán utánra halasztanánk, a mennyiben ekkor meg már a fásodásnak induló hajtások letörésével oly tetemes kárt okoznánk a letörés helyén keletkezett sebekkel és az ebből folyólag származó beszáradással, hogy ezáltalán nem lenne elérve. De meg azokéval a késői válogatásnak az a nagy hátránya is meg van, hogy ekkor már nem mozoghatunk oly szababon és ne i járhatunk el oly szabályszerűen a rajta talált és látható termés miatt. Mert hiába, nem törlők már azzal sokat a termelő, hogy mit mond a válogatás szabálya, vagy mit mondanak a szakközvegek akkor, ha ő azt látja, hogy neki azon hajtásain, melyeket el kell távolítania, termés mutatkozik; egyenlő rangba helyezi ő akkor az ilyen hajtásait a legelsőekkel, dacára annak, hogy ezzel tőkéjének nem használ.

Lássuk most, hogy ha mi a válogatást a renes időben hajtjuk keresztül, hogy mely hajtásokat kell hát tulajdonképpen nekünk eltávolítanunk, és melyeket meghagynunk. Eltávolítjuk mindazon zöld hajtásokat, melyeken termés nincs vagy jövő évre csak nem lesz. Eltávolítjuk azokat a hajtásokat, melyek eltávolítása által az ideai termés vagy a jövőre meghagyandó csak tökéletesítettik. Eltávolítatnak a levél hónaljából kitörő fattyuhajtások, nem tőből, de egy levél felett. Eltávolítandók az olyan hajtások, melyek a töke lombozá-

földem, jószágom meg van elég, lesz nekik mit a tejbe aprítani. Add nekem a gyerekeket, hadd teljék be Máriák utolsó kívánsága.

— Nem adom; — kiáltotta András helyéről felugorva. — A mig éa élek, addig ezek nem árvák, nem esznek kegyelem kenyeret. Ha meghalok, akkor nem bánom, legyen a tied, Magda de addig nem. . .

A legkisebb fiu, Károlyka, nyöszörögve fordult meg kemény fekvőhelyén és dideregve húzta össze lesóványodott tagjait.

— Nem, nem bírom nézni ezt a nyomorúságot, legyen nekik anyjuk — dörmögte Molnár Andris és szédülő fejjel, támolgyó lépésekkel ment az ablakhoz, ott függött a kalandárium, kiszakított belőle egy lapot, az asztalfülből elő kereste a tollat, kalamárist és nagy gömbölyű betűkkel írta fel, hogy:

A gyermekeket Magdának hagyom nevelje fel őket!

Mélyen aludtak azok a kis ártatlanok, nem ébredtek fel az apa bucsucsókjára; még arra sem, hogy a pitvar ajtó fölé szegot vert a szerencétlen ember.

— Elég erős-e? megbír-e? — huzogatta Molnár András kezei között a szalma hordó kötelet.

Elég erős volt!

tát sűrűvé teszik, s azt beárnyékolják. A szálvesszőn nőtt hajtások az azokon levő legelső fürt felett négy levélre bekurtitandók, eltávolítandók; az ugarból nőtt és gyökérhajtások, ha csak azokból a tőkét feljuttatni nem szándékozunk.

A munka keresztülvitelénél természetesen előbb mindig kiszemeljük azokat a hajtásokat, melyeket nem fogunk eltávolítani, s csak azután távolítjuk el az eltávolítandókat.

Meghagyjuk tehát előbb először is mindazon hajtásokat, melyek termést hoztak. Meghagyjuk azon hajtásokat, melyek a jövő évben szükséges csapokat és szálvesszőket szolgáltatják. Meghagyjuk végre az oly hajtásokat, melyek a tőke alakját megfelelőleg a művelési módnak biztosítják, bárha azokon termés nincs is.

Most még mielőtt áttérnénk a tulajdonképeni kiviteli módra, a válogatás idejére nézve még csak azt kívánám megjegyezni, hogy a legrosszabb és így a leghelytelenebb eljárás az, midőn mi a válogatást a virágzás idejében hajtjuk keresztül, a midőn tudvalevőleg a szőlőben semminemű munkát végeznünk nem szabad.

A válogatás, ha az a fent jelzett időben történik, úgy végezhető egész helyesen kézzel, vagyis egyszerűen kitöréssel; hanem ha vagy hanyagságunk vagy a rossz időjárás végett későbbben vagyunk kénytelenek végezni, úgy azt már ne kézzel, hanem ollóval végezzük. Nem azért, mintha ezzel azon volnánk, hogy ezzel is csak meglassítsuk a munka menetét, korántsem, vagy hogy talán kézzel ekkor már nem volna letörhető; nem, hanem éppen csak azért, mivel ez alkalommal a fásodásnak induló hajtások a letöréssel egész tekintélyes gödröket hagynak maguk után, melyek a beszáradás alkalmával okoznak nagyobb károkat s ezzel kapcsolatban rövidítik a tőke életét; hanem e helyett, hogy minél gyorsabban végezhesünk, sokszor nem törjük, hanem a szó legigazibb értelmében lehasítjuk majdnem a tőke nyakáig a hajtásokat, hogy pedig az ily eljárás ezután tőkénknek nem fog hasznára válni, azt hiszem bővebb magyarázatra nem is szorul. Ha tehát mi bármely okból meg is késtünk volna a válogatással, mindig csakis ollót alkalmazunk és mindazon hajtásokat, a melyek ezéjainknak meg nem felelnek, ezzel távolítsuk el és pedig tőből.

Ezek után most sokan azt kérdezhették, hogy tulajdonképen miért kell nekünk egyáltalában válogatni, ha már egyszer a természet oly sok hajtás kinövését megengedte, a mikor nagyon jól tudjuk, hogy a természet mindent csak okosan és jól szokott végezni! Igaz, de nem is azért végezzük mi ezt, hogy a természet böles gondozását nem akarnánk igénybe venni, vagy hogy mi arra nem volnánk reá szorulva, vagy talán, hogy a szőlő kialakításait ezzel is csak növeljük! Nem. Nem pedig azért, mert tudommal legalább mi szőlőt nem azért ültetünk, hogy nekünk egy díz és sűrű lombozatu cserjénk legyen, s a természet nem azért van csupán, hogy mi őt kövessük, hanem, hogy azt mi úgy idomítsuk és használjuk fel, a hogy a mi ezéjainknak leginkább megfelel. Pl. a szőlőnél a mi ezéjünk az, hogy mi arról minél nagyobb termést és ezzel kapcsolatban minél nagyobb jövedelmet nyerjünk; nagy termésre pedig mi, szőlőink után csak is akkor számíthatunk, ha mi csak is azon hajtásait ápoljuk és gondozzuk szőlőinknek, melyek nekünk termést fognak hozni. Most már ezek után csak az a kérdés, hogy mikor fogunk mi több és tökéletesebb termést nyerni, sok hajtás vagy kevés hajtás mellett-e? Azt hiszem, nem kell hozzá nagy tudomány kitalálni és megérteni, hogy én nyolcz vagy tíz darab hajtásról sokkal több termést fogok kapni egy és ugyanazon tőkénél, mintha nekem azon 15—20 hajtásom lenne.

S ebben a tekintetben nem csak a szőlő, de minden más gazdasági növény vagy gyümölcsfa is csak akkor fog kellő és gazdag termést hozni, ha azon csak is a megfelelő termést hozó részek vannak jelen, s ha nem kénytelenek levegő, világosság, mint két fő, a növény életéhez okvetlenül szükséges, életföltételért, egymás iránt folytonos harcban állani.

De meg, ha mi nem elégszünk meg azzal, hogy csak annyien-amilyan csekély értékű borunk teremjen, hanem a nagy termés mellett elvárjuk szőlőnkől, hogy abból nekünk jó minőségű borunk is legyen, úgy meg okvetlen válogatnunk kell, mert mint jól tudjuk, jó és tökéletesen beérett szőlő után várhatunk csak jó bort, a melyet pedig mi csakis ügyérhetünk el, ha mi válogatunk, s így a felvett tápanyagot nem hagyjuk elpocsékoltatni a termést nem hozó hajtásokkal, hanem mi ige-

kényszerítjük, hogy az csakis a termésre fordítassék.

Továbbá kérдем, hogy ugyan melyik szőlőtőke fog tovább élni, az-e, a mely minden évben 15—20 hajtást hoz és nevel, vagy az a mely minden évben egyenletesen 8—10 hajtást hoz csak; úgy e bár, az utóbbi? tehát, mint látjuk, a válogatással nemesak azt érhetjük el, hogy nekünk minden évben nagy termésünk és jó borunk fog lenni, hanem még a mellett tőkénk is hosszabb életű fog lenni.

Végül megemlíthetem még azt is hogy a válogatás helyes keresztülvitelével oly erős hajtásokat nyerhetünk és ezeken szemeket, a melyek nekünk jövőre már mintegy biztosítják a termést.

A válogatással kapcsolatosan szoktuk rendszeren végezni azon termőhajtások visszakurtítását is, a melyekre nekünk jövőre szükségünk nem lesz, vagyis a melyek a jövő évben a metszés alkalmával eltávolítatnak. Ezen kurtitást mi az ily hajtásokon mindig a legelső terméstől számított 3—4 levél felett végezzük és pedig azért, hogy mi ezen hajtásokat minél inkább terméshozamra kényszerítsük; soha sem szabad nekünk azonban a válogatás alkalmával azon hajtásokat visszakurtítanunk, a melyekre nekünk még a jövőévben szükségünk fog lenni.

Ugyancsak a válogatás alkalmával történik a kötözés is, melynél főgyelmünket arra fordítjuk, hogy levelet karóhoz ne kössünk, s hogy egyáltalán lehetőleg lazán történjen, nehogy a még amúgy is gyöngye hajtásokat ezzel letördeljük.

MI UJSÁG?

— **Hymen.** Fodor László Abonyból eljegyezte Polláczek Jakab pusztapaládicsi földbérlo bájos leányát Ilonkát.

— **Közgyűlés.** A város képviselő testülete f. hó. 8-án, szerdán délután 3 órakor rendkívüli közgyűlést tart melynek tárgyai lesznek: 1. a Richter Áron piactéri házának és beltelkének az új városháza építés czéljára 76.000 koronáért való megvétele. 2., a körösi útból az 1876. évben Dakos Lászlónak 300 koronáért eladott 150 □ öl belsőség átvállása. A község képviselő testülete az 1900. július 7-én tartott közgyűlésébe a fent jelzett napra és órára abból a czelből tüzte ki ezt a közgyűlést, hogy az 1886. évi XXII. t.-cz. 110. §-a szerint jogérvényes határozatot hozhasson.

— **Tüzeset.** Márton Sándor tulajdonát képező szolnoki utcái beltelken egy melléképület mult hó 30-án leégett. A tűz a megejtett nyomozások szerint a fakéménytől keletkezett. Az épület biztosítva nem volt. A tüzet a vészharang nem jelezte, onnét szaladtak be a város házához a tüzet bejelenteni s már a tüzoltó-szerekkel ki is vonultak, midőn a harangjelzés megadatott, a miből az következik, hogy a tornyos nem volt az őrhelyén. Az aratási időben történt tüzesetnél alig akadt egy-két ember, a ki az oltásnál segédkezett volna, kiválóan működött Lázár Arnold fodrász. A tető letakarításához 4 embert kellett fogadni, mert a tüzes zsupomladékot nem lehetett a zsuptetejű házak között fennhagyni, akiket aztán a tüzoltás vezetőjének kellett saját zsebéből kifizetni. Mindenestre nagyon indolens eljárás az előjáráságtól, hogy ilyen munkás, esőnélküli szárazságban nem törődik a tüzoltás körüli teendők ellátásáról s a sikeres vezetés előmozdításával, mert azt csak nem kívánhatja, hogy az az egy-két hivatalnok oltsa el a tüzet s takarítsa el az omladékokat, sem pedig azt, hogy ezek saját zsebéből tétessék meg a legszükségesebb, tüzrendészeti szempontból megkívántató munkálatokat. A tüzoltás emberbaráti kötelesség, de csak a lehetőség kereten belül gyakorolható, — az oltás előmozdítása a legfontosabb közérdek, melynek gyakorlása az előjárásának legnagyobb lelkiismeretbe vágó feladata, amelynek minden körülmények között meg is kell felelni.

— **Sport.** Máthé Jenő hivatalnok kapta magát felült a biciklijére e hó 1-én hajnali 3 órakor; délután fél 2 órakor már Székes-Fehérvárról irt képes levelező-lapot, délután 6 órakor pedig már Siófokról irta meg, hogy a Balaton hullámaiban hűsöl. Szép record egy abonyi biciklistáról!

— **Vakokért.** A Vakokat Gyámoltó Országos Egylettől Budapestről az anyakönyvi hivatalhoz az alább közölt nyugta érkezett: Te-kintetes Anyakönyvezető urnak Abony. Van szerencsések szives tudomására hozni, hogy egyletünk nemes czéljaira perselyünkben gyűjtött és a kis-

birt.-Orsz. földhitelintézethez beküldött 6 kor. 50 fill. azaz hat kor. 50 fill. f. évi június hó 30-án h ány nélkül befolyt; a midőn ezt nyugtatjuk, kedves kötelességet teljesítünk azzal hogy kegyes jóságáért őszinte hálás köszönetet mondunk. Nagyon kérve, sziveskedjék egyletünk pártfogoltjait, a szerencsétlen vakokat kegyeiben továbbra is megtartani és egyletünket hathatós támogatásával üdvös működésében segíteni, vagyunk kiváló tisztelettel.

olvashatlan aláírás
ellenőr.

Wesselovics
pénztáros.

— A váci püspök bevonulása.

Gróf Csáky Károly, az új váci püspök mai napon vonult be székvárosába. Az új püspök reggel 8 óra 37 perczkor érkezik Esztergom felől külön vonattal. A vonatot, a melyen a püspök és előkelő rokonsága utazik, a határban mozsárlövéses üdvözlök. A püspök a váci pályaudvaron ornátusba öltözik és a Csáky család négy lótol vont hintáján vonul be. A hivatalos fogadtatás a Constantin-téren felállított diadalkapunál lesz, a hol dr. Zádor János polgármester a város, Fazekas Gusztáv megyei főjegyző Pest vármegye nevében üdvözlök őt. Gajári Géza orsz. képviselő által vezetett bandérium lovagol elől. azt követik a püspök, a kíséret és a városi képviselők kocsijai. A székesegyház előtt a 6 ik honvéd huszárezred tartja fenn a rendet. Benn a templomban a káptalan élén dr. Virter Lajos nagyprépost fogadja az egyházmegye főpapját, a ki misét mond s azután prédikál. Dáben a püspök a városnak és a küldötségeknek díszbédet ad a „Kuria“ szállóban s azután a vidéki küldötségeket fogadja. A város, ugyszintén a székeskáptalan igen sokat költ a díszítésekre, ez utóbbi a székesegyházat, a hová ez alkalommal csak jeggyel lehet bejutni, díszíti fel imponzásan. Este fáklásmenet lesz. Gajári Géza orsz. képviselő szól ő püspökhöz a város nevében, a daloskör pedig énekel. Minthogy a fogadás rendkívül fényes lesz s a három vármegyére kiterjedő egyházmegyének minden nagyobb városa képviselteti magát.

— **Ujabb tüzeset.** Bodor János, Mihály és Gergely, valamint Mucsányi János összerakott gabona rakományt tegnap délután leégett, egy asztal azonban megmentetett. A tűz az ott eséplő Lavatka-féle gőzmozdony rossz kéményén kipattogott fenyőfa szikráktól származott. A tüzoltás körüli munkálatoknál a huszárok tüntek ki, míg az ott lézengő földművesek — figyelmzettetések dacára is — semmit sem tettek. sőt a csendőrök felszólítására inkább hazamentek, elszéledtek. — Nem lehet eléggé kárhozzatni az ily eseteknél mutatkozó nagyfoku nembánomságot, mindenki csak azt követeli, hogy oltsa a tüzet az előjáróság, mintha bizony annak nem volna más dolga.

— **Lopás.** A Pintér testvérek czég Wertheim szekrényéből egy tárczát 600 korona tartalmával együtt elloptak. Csakhogy ezuttal nem kasszabetörés történt s nem is az éj homályában esett meg a dolog, hanem fényes nappal, a nyitott Wertheim-szekrényből emelték el a pénzt a nagyforgalmu üzlethelyiségből. A nyomozat folyamatban van, de még eddig eredménytelenül.

— **Kézre került sikkasztó.** Dóbé Sándor fodrász segéd budapesti gazdájától elcsikkasztott 9000. koronát és megszökött. A „Rendőri Lapok“ meg is hozta a fotografiáját s köröztek országszerte. Mult hó 27-én aztán a czeglédi rendőrség szerencsésen elesipte éjjeli borongólása közben.

— **A gyilkos.** Már megemlékeztünk, hogy a Czegléden nem rég elkövetett gyilkosság tettesét elfogták. Ez egy Juhász János nevű szabadszállási juhász bojtár, 23 éves tartalékos katona. A Kun Szent Miklós és Fülöpszálás közt 17-szer fosztotta már ki a posta vonatot, a multkor a kalauz melesipte, de ötször rálött a kalauzra, és sikerült elmenekülnie. A czeglédi rabló gyilkosság értelmi szerzője egy ifj. Ungvári József nevű rozg életelű egyén, a ki azonban most szökésbe van. Itt egy szervezett rabló banda működik, melynek működési terve messzeszét ágazik. A nyomozat befejezte után szenzációs dolgok fognak kiderülni, melyekről még hallgatni kell a vizsgálat érdekében.

— Az utolsó Portiuncula lakoma.

Augusztus másodika, Portiuncula napja, nevezetes ünnepe a szent ferenczrendi szerzeteseknek. Évenkint nagy ünnepélyességgel ülik meg a ferenczrendiek mindenfelé a Portiuncula napját, melynek keletkezése igen érdekes. Nevét a Ferencz rend alapítójának, Assisi Szent Ferencznek sirja fölé 1568-ban emelt Portiuncula nevezetű templomtól nyerte, melyben a hagyomány szerint Szent Fe-

rencz kérésére Jézus Krisztus személyesen megígérte, hogy a kik a nevezett templomban érvényesen meggyónnak, teljes bucsut nyernek. A bucsut III. Honorius pápa augusztus másodikára engedélyezte. XV. Gergely pápa pedig a ferenczrendiek minden templomára kiterjesztette. A Portiuncula napján, az egyházi ünnepek után nagy lakomát szoktak rendezni a ferencziek, a melyre a városi előkelőségek is hivatalosak. Augusztus elsejével azonban új szigorított rend lép életbe a ferenczrendi kolostorokban, a mely eltiltja a lakomák rendezését. Külön engedelemmel azonban még az idén megtartják a Portiuncula lakomát, melyre a katonai előkelőségeket is megfogják hívni. A jövő esztendőől kezdve azután már csak egyházilag ülik meg a Portiuncula-ünnepet.

Első biztosító intézet katonai szolgálat esetére Ő cs. és kir. fensége, József főherceg védnöksége alatt fiu- és az Ő cs. és kir. fensége, Gizella főhercegnő védnöksége alatt álló leánykiházasító egyesület férjhez menendő leányok részére, mint igen üdvös intézményt legmelegebben ajánljuk a családok szülők figyelmébe. — Prospektussal és külön felvilágosítással szolgálnak a fenti intézetek jelenleg itt tartozkodó központi főfelügyelője, Erős J. Ede ur, valamint Kovács Béla tanító ur.

CSARNOK.

Deák szerelem.

„Kedves Barátom:

Arra teremtett téged az Isten, hogy engem folyton belezökkents a melancholia s több eféle számárság feneketlen tengerébe. Így ordítottam fel azon, rám nézve lesújtó pillanatban, amelyben imádott B. M. férjhezmenetelének híret tartalmazó 2 ságe két krajczáros levelező-lapodat körmeim közé kacsmarintottam.

Barátom, én vagyok az összemorzsolott lények között a leppalacsintabiká silányított. Tartsa szerencsédnek e rongyos világ és ócska emberiség azt, hogy Kévész bátyám pisztolyába 1848 óta annyira belerozdásodott a halálhozó golyóbis hogy daczára a fringia ravaszára gyakorolt több rendbeli nyomásoknak — elsülés nem következett be. (Küldjétek pénzt, hadd vegyek pisztolyt, mert élni tovább nem akarok.)

Ismétlem, hogy csak az elsülés be nem következének köszönheti e gyarló emberiség azt, hogy most szerencsés engem a világegyetem fölnek nevezett bolygóján üdvözölhetni.

M...-ról resta: fueses!

Olyan fekete most már nekem az egész világ, mint a szurok. — S a fájdalom, mely tele töltötte érzékeny keblezetem, úgy tör ki szivemből, mint az abonyi ártézi kút vize (óránként $35\frac{3}{4}$ méter).

De ez az örökre sebzett szív bosszuért ordít fel; és sívító ordítása szurokba borítja az egész világot. „De hiába, így van minden a nap alatt, komisz viszontagság járma alatt nyögünk”; — mondja valamelyik bús magyar, ha nem is szó szerint.

Most már abba hagyom e sötét dolgokat, s nem fejtegetem előtted a szurokba burkolt jövőt, mert attól tartok, hogy még te is elkezdesz szurkolni.

Fentebb, akarom mondani a tulsó oldal előtti oldalon körülirt M...-nak add át e kinosan vonagló kebel fájdalommal telt szivéből eredő jókívánatait: vagyis, hogy kívánok neki boldogságot és több eféle szükségés és szükségtelen házas állapothoz kívántató kellékeket.

Ami azon kérdéseket illeti, hogy medd'g maradok itt? valószínűleg addig, míg meg nem halok, vagyis míg pénzt nem küldötök pisztolyra, vagy míg nagyon meg nem unom magam.

Minthogy pedig e nem örvedetes tény bekövetkezése bizonytalan, így e tény bizonytalanságából inductiv speculatio és logica következtében az itt időzésem időbeli végpontja meg nem határozható.

Arra az egyre kérlek kedves Barátom, hogy írjál, de hamarosan. — Irj arról a nyomorultról is, ki ily kiméletlen mancsokkal markolt gyöngéd érzelmeim összekuszált fonalaiba. No, de annyi hasznom van belőle, hogy most már ezek a fonalak egyenesek, mint a nyíl.

Irj arról is, hogy milyen kinézésű lény végzi odahaza a házi szükségletekhez tartozó edények

mosogatását — a régi-e? (Ezt még most is sajnálom, hogy ott kellett hagynom...) Irj meg minden ujságot, tedd meg ezt a szivességet szegény összemorzsolott kenyeres pajtásodnak,

LAJOSNAK.

NYILT-TÉR*)

Nyilatkozat.

Alulírott kijelentem, hogy nöm, Tóth Rozáliáért semmi féle fizetési kötelezettséget el nem vállalok, adósságait ki nem fizetem.

Abony, 1900. augusztus 4.

Poberay István.

* E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a SZERK.

HIRDETÉSEK.

Földbérlet.

Néhai Palásty Pálné, Hulászi Terézia hagyatékát képező $\frac{1}{4}$. telek szántóföld, legelő járandóság, lóherés és egy lakház kerttel külön-külön három évre haszonbérbe adatik. A bérbeadás nyilvános árverésen történik, mely f. 1900. évi augusztus 12-én, vasárnap délután 3 órakor fog a városház tanácstermében megtartatni, az árverés esetleg folytatatik augusztus 26-án a jelzett helyen d. u. 3 órakor.

A föltételek megtudhatók alólírott nál, távollétemben Temesközy Gerzson előljáró úr ad fölvilágosítást a bérletre nézve.

Abony, 1900. július 31.

Szombathy János,
zárgondnok.

Törlesztéses kölcsönök

földbirtokokra I. helyre $5\frac{3}{4}\%$ évi anuitásra $43\frac{1}{2}$ évre készpénzben az ingatlan $\frac{2}{3}$ értéke erejéig, — II. helyre 6% kamatra törlesztés nélkül.

Városi bérházakra az érték $\frac{1}{3}$ erejéig törlesztéses kölcsönök csak I. helyre hason feltételek mellett engedélyeztetnek.

Felvilágosítással szolgál díjtalanul —4

Gerő Albert

Bpest, VII. Nefelejts-utca 8.

Van szerencsém Abony város n. é. közönsége szives tudomására hozni, hogy

„PHÖNIX“

BIZTOSÍTÓ-TÁRSASÁG ÜGYNÖKSÉGÉT elfogadtam, mely társaság élet, baleset, leánykiházasítás, tűz, jég és általános bztosítást minden eléghető tárgyakra a legolcsóbb áron eszközöl.

Biztosítások a nyomdában elfogadtatnak.

Bővebb felvilágosítással bárkinek szolgálok.

Kiváló tisztelettel

Szerdahelyi János.

Clayton & Shuttleworth
mezőgazdasági gépgyárosok
Václav-körút 63. sz.
Budapest
által a legújantabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzszélőgép-készletek
továbbá járgány-ésápliféreg, lóherés-ésápliféreg, tisztító-rosták, korzólyozók, kaszáló- és aratógépek, szétválasztók, homrok.

„Columbia-Drill“
legjobb sorvetőgépek, szeeszkavágók, répvágók, kukoricza-morzsolók, darálóok, őrlő-malmok, egyetemes acél-ekék.

2- és 3-vasúti ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kint a mi tüzérségi és bányászati katalógusunkban.

Lincolni törzsgárunk a világ le nagobb locomobil- és csapogép gyára.

18-11